

Förslag till Policy för bedömning av om en bank bör hanteras i resolution

Riksgäldens uppgifter inom finansiell stabilitet

Riksgälden ska tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken verka för att det finansiella systemet är stabilt. Det är ett viktigt ansvar eftersom en allvarlig störning i systemet kan orsaka stora kostnader för samhällsekonomin i form av sjunkande produktion och ökad arbetslöshet. Riksgäldens huvudsakliga uppgifter inom finansiell stabilitet är att hantera icke livskraftiga banker genom resolution eller betala ut ersättning från insättningsgarantin om en bank försätts i konkurs. Riksgälden kan även under vissa omständigheter ge förebyggande statligt stöd till livskraftiga banker.

Resolution är det förfarande som finns för att hantera så kallade systemviktiga banker som inte längre är livskraftiga. I resolution tar staten, genom Riksgälden, kontrollen – men inte ägandet – av en icke livskraftig bank för att rekonstruera eller avveckla den under ordnade former. Resolution syftar framför allt till att undvika allvarliga störningar i det finansiella systemet och att banker ska kunna fortsätta tillhandahålla viktiga tjänster och funktioner till den reala ekonomin – utan användning av skattemedel. Under resolutionsprocessen hålls hela eller delar av banken öppen för att insättare och andra kunder ska ha tillgång till sina konton och övriga tjänster.

Förord

Riksgälden är resolutionsmyndighet för kreditinstitut och vissa värdepappersbolag (härefter banker).¹ Som sådan ska Riksgälden planera för att kunna hantera banker som fallerar. Om Finansinspektionen bedömer att en bank fallerar eller sannolikt kommer att falla kan Riksgälden besluta att banken ska hanteras genom ett förfarande som kallas resolution. Riksgälden beslutar att försätta en bank i resolution om det är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse. Bedömningen av allmänintresset görs utifrån ett antal resolutionsändamål. Dessa är att upprätthålla verksamheter som är viktiga för det finansiella systemet (så kallade kritiska verksamheter), undvika betydande negativa effekter på finansiell stabilitet och skydda offentliga medel, insättare och investerare samt kundmedel och kundtillgångar.²

För att en problemdrabbad bank ska kunna hanteras genom resolution på ett för samhället kostnadseffektivt sätt, och Riksgälden vara förberedd för en sådan hantering, bedriver myndigheten ett omfattande planeringsarbete. Inom *planeringen* (det vill säga innan en kris har uppstått) bedömer Riksgälden vilka banker som bör hanteras i resolution om de fallerar, det vill säga om fallissemang kan äventyra ett resolutionsändamål (eller fler). Även banker behöver planera och förbereda för att resolution ska kunna genomföras.

I en *faktisk kris*, då banken har fallerat eller sannolikt kommer falla, bedömer Riksgälden på nytt om banken ska försättas i resolution eller inte. Bedömningen i planering och faktisk kris görs utifrån samma grundläggande premisser, men beroende på de aktuella förhållandena kan utfallet ytterst skilja sig åt.

Denna policy beskriver Riksgäldens metod för att bedöma hur ett fallissemang i en bank kan komma att påverka två av resolutionsändamålen: kritisk verksamhet och finansiell stabilitet. Policyn använder genomgående systemviktighet som ett sammanfattande begrepp för båda resolutionsändamålen. En bank vars fallissemang bedöms kunna äventyra ett av resolutionsändamålen (eller båda) benämns som systemviktig.

Policyn inleds med en beskrivning av de rättsliga förutsättningarna och generella överväganden som ligger till grund för Riksgäldens analys och bedömning av vilka banker som är systemviktiga. Därefter redovisas översiktligt hur Riksgälden genomför bedömningen av kritisk verksamhet samt de verksamheter för vilka myndigheten har bestämt specifika tröskelvärden som vägleder bedömningen. Slutligen beskrivs hur Riksgälden bedömer potentiella effekter av en banks fallissemang på finansiell stabilitet. Den bedömningen innefattar både direkta och indirekta spridningseffekter och innehåller även vägledande tröskelvärden, i detta fall avseende bankernas finansieringsmarknader.

¹ 9 § förordningen (2023:909) med instruktion för Riksgäldskontoret.

² 1 kap. 6 § lagen (2015:1016) om resolution.

Innehållsförteckning

Ordlista	5
Rättsliga förutsättningar och generella överväganden	7
Rättsliga förutsättningar och utgångspunkter för bedömningen	8
Bedömning av resolutionsändamålet kritisk verksamhet	13
Översikt	13
Metoder för specifika verksamheter	15
Betalkonton för privatpersoner	16
Betaltjänster för små och medelstora företag	18
Utlåning till privatpersoner för bostadsändamål	20
Utlåning till små och medelstora företag	22
Bedömning av resolutionsändamålet finansiell stabilitet	26
Översikt	26
Direkta spridningseffekter	27
Indirekta spridningseffekter	28
Seniora icke säkerställda obligationer och certifikat	28
Säkerställda obligationer	30
Inlåning	31

Ordlista

Bank Kreditinstitut och värdepappersbolag, eller i Sverige hemmahörande företag som är a) finansiella institut som är dotterföretag till ett institut, till ett EES-institut eller till ett sådant holdingföretag som anges i b, c eller d och som omfattas av gruppbaserad tillsyn, b) finansiella holdingföretag, c) blandade finansiella holdingföretag, och d) holdingföretag med blandad verksamhet. Se 1 kap. 1 § och 2 kap. 1 § LOR.

Bankunionen Ett samarbete och lagstiftning inom EU som syftar till att skapa en struktur för gemensam tillsyn och hantering av banker i kris samt ett gemensamt system för insättarskydd. Euroländerna deltar i bankunionen medan andra EU-länder har möjlighet att delta i samarbetet.

Betalkonto Ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner. Se 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

Eba Europeiska bankmyndigheten är en EU-myndighet som tar fram gemensamma regler och övervakar banksektorn för att stärka stabiliteten och skyddet för kunder i Europas finanssystem.

Finansiell stabilitet Att det finansiella systemet kan uppfylla sina grundläggande funktioner på ett ändamålsenligt sätt och utan störningar som innebär allvarliga samhällsekonomiska kostnader.

Idiosynkratisk kris En enskild bank fallerar.

Kritisk verksamhet En tjänst eller en transaktion som, om den upphörde, sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet. Se 2 kap. 1 § LOR. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/778 används begreppet *kritisk funktion*.

LOR Lagen (2015:1016) om resolution.

O-SII Övriga systemviktiga institut. Finansinspektionen har för avsikt att senast den 1 december varje år fastställa och publicera en lista med identifierade övriga systemviktiga institut.

O-SII-poäng Ett kvantitativt poängsystem som mäter bankernas systembetydelse nationellt. Se Finansinspektionens PM *Identifiering av och kapitalbuffertpåslag för övriga systemviktiga institut (O-SII)*, FI Dnr 15-8166.

Påverkan på tredje part De effekter ett plötsligt upphörande av verksamheten skulle ha gentemot tredje part.

Resolution Ett förfarande som innebär att Riksgälden tar kontroll över en krisande bank för att undvika en allvarlig störning i det finansiella systemet och uppnå ett eller flera av ändamålen med resolutionsregelverket.

Seniora obligationer En typ av företagsobligation som har högre prioritet vid konkurs eller likvidation än till exempel efterställda obligationer.

Stora kreditexponeringar Exponeringar som uppgår till minst 10 procent av primärkapitalet hos den bank som är borgenär. Se artikel 392 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013.³

Substituerbarhet Incitament för och kapacitet hos andra banker att ersätta verksamheten på ett godtagbart sätt inom en rimlig tidsram så att systemrelaterade problem för den reala ekonomin och finansmarknaderna undviks.

Systemkris Störningar i det finansiella systemet som skulle kunna medföra allvarliga negativa konsekvenser för den inre marknaden och realekonomin. Alla typer av finansiella mellanhänder, marknader och infrastrukturer är potentiellt systemviktiga i någon utsträckning.

Små och medelstora företag (SMF) Ett företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överskrider 50 miljoner euro och/eller vars årliga totala balansomslutning inte överskrider 43 miljoner euro. Se kommissionens rekommendation 2003/361/EG.⁴

Tredje part En part som inte är anknuten till en viss bank eller koncern.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

⁴ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt SMF.

Rättsliga förutsättningar och generella överväganden

Riksgälden är resolutionsmyndighet för kreditinstitut och vissa värdepappersbolag, vilket innebär att myndigheten ansvarar för att hantera sådana företag i kris. Av lagen (2015:1016) om resolution (LOR) framgår vilka företag som omfattas av resolutionsregelverket.⁵ I denna policy används härnäst bank som ett samlingsbegrepp för sådana företag. Om en banks fallissemang bedöms leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet ska den hanteras i särskild ordning genom ett förfarande som benämns resolution. Resolution syftar till att undvika allvarliga störningar i det finansiella systemet och att banker ska kunna fortsätta tillhandahålla viktiga tjänster och funktioner till den reala ekonomin – utan användning av skattemedel.

För att upprätthålla en hög beredskap för kris och säkerställa att fallerande banker kan hanteras under ordnade former, bedriver Riksgälden ett omfattande planeringsarbete, särskilt avseende de banker som i händelse av fallissemang bör hanteras genom resolution. En central del i planeringsarbetet är därför att bedöma vilka banker som bör hanteras i resolution och vilka som i stället ska avvecklas genom konkurs eller likvidation. Styrande för den bedömningen – såväl i planering som i faktisk kris – är de så kallade resolutionsändamålen.⁶ Ändamålen med resolution är att:

- i. säkerställa att kritiska verksamheter upprätthålls,
- ii. undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten,
- iii. skydda offentliga medel⁷,
- iv. skydda insättare enligt lagen om insättningsgaranti (1995:1571) och investerare enligt lagen om investerarskydd (1999:158), samt
- v. skydda kundmedel och kundtillgångar.

En bank som, i händelse av kris, bör hanteras i resolution benämns av Riksgälden som systemviktig. Den bedömning myndigheten gör i planeringsarbetet och som denna policy redogör för, beskrivs därmed fortsättningsvis som en *systemviktighetsbedömning*. Riksgäldens bedömning av vilka banker som ska hanteras i resolution baseras på en bedömning av samtliga resolutionsändamål. Resolutionsändamålen bedöms således individuellt. För systemviktighetsbedömningen är emellertid framför allt de två första resolutionsändamålen centrala, vilket illustreras i Figur 1. Dessa är analytiskt mer

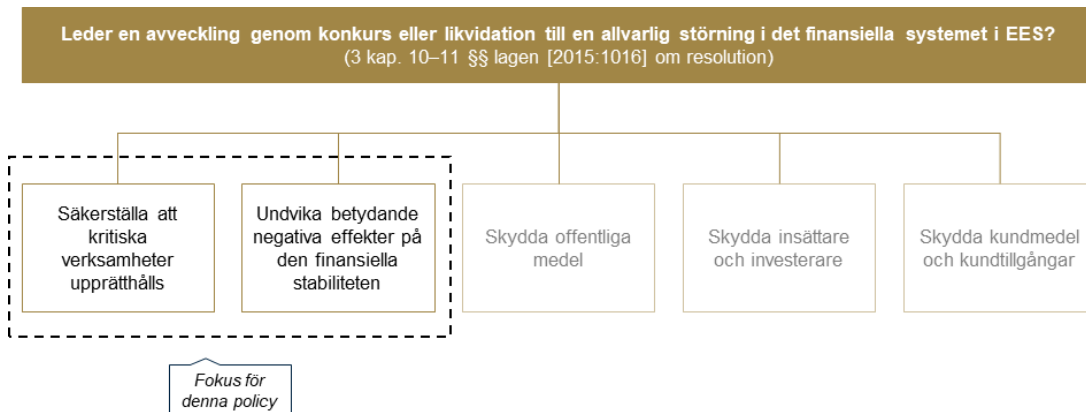
⁵ 1 kap. 1 § LOR.

⁶ 1 kap. 6 § LOR.

⁷ Insättningsgarantifonden finansieras av bankerna och anses därmed inte vara offentliga medel.

krävande än övriga ändamål. Riksgälden har därför en mer utförlig metod för att understödja myndighetens bedömning av om en banks fallissemang kan leda till att något av dessa ändamål äventyras.⁸

Figur 1 Översikt av de fem resolutionsändamålen

Källa: Riksgälden

Rättsliga förutsättningar och utgångspunkter för bedömningen

Resolutionsregelverket innehåller flera olika bestämmelser med innebörden att bedöma en banks betydelse för det finansiella systemet. Bestämmelserna tar sikte både på planeringsfasen, en faktisk krissituation och de olika krav Riksgälden kan ställa på bankerna.⁹

I en faktisk kris grundar sig Riksgäldens bedömning av en banks eventuella systemviktighet på prövning av det så kallade allmänintresset.¹⁰ Det innefattar bland annat att resolutionsåtgärder ska vara proportionerliga och nödvändiga för att uppnå ett eller flera av resolutionsändamålen. Omständigheterna i faktisk kris kan vara annorlunda än de antaganden som gjorts under planeringsfasen. Riksgälden är därmed inte bunden av den bedömning som myndigheten gjort i planeringsfasen.

I planeringsfasen bedömer Riksgälden om ett fallissemang (konkurs, likvidation eller resolution) kan leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.¹¹

Denna bedömning ska framgå av en banks resolutionsplan. De faktorer som Riksgälden ska beakta i bedömningen specificeras i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1075.¹² Av den framgår bland annat att avveckling genom

⁸ Av förarbetena till LOR framgår också att det är dessa ändamål som mest sannolikt kommer att motivera att resolution inleds. Se prop. 2015/16:5 sid 347 och 359.

⁹ Se bland annat RGR 2021/26, [Riksgäldens beslutspromemoria för MREL-policyn](#).

¹⁰ 8 kap. 5 § LOR.

¹¹ 3 kap. 10 och 11 §§ LOR.

¹² Artikel 24 av kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1075 av den 23 mars 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU med avseende på

konkurs eller likvidation bara kan anses trovärdigt, med hänsyn till resolutionsändamålen, om avvecklingen inte ger upphov till en väsentlig negativ påverkan på finansmarknadens funktion och förtroende, andra institut och finansiella infrastrukturer eller den reala ekonomin.¹³

Resolutionsändamålen utgör därmed utgångspunkten för de bedömningar Riksgälden har att göra såväl i planeringen som i en faktisk kris. En bank bedöms vara systemviktig om den bedriver verksamhet som är kritisk för det finansiella systemet, kan påverka den finansiella stabiliteten negativt i tillräcklig utsträckning om den fallerar eller kan äventyra något av de andra resolutionsändamålen. Detta gäller både i planeringen och i en faktisk kris.

Bedömning av om en bank anses vara systemviktig eller inte ska göras för samtliga banker som omfattas av LOR, oavsett storlek och risk för fallissemang.

Riksgälden bedömer alla banker utifrån deras respektive fotavtryck i den svenska banksektorn. Riksgälden gör, som utgångspunkt, fördjupade systemviktighetsbedömningar av banker som har mer än 20 så kallade O-SII-poäng.¹⁴ Banker vars O-SII-poäng understiger 20 kan dock bedömas vara systemviktiga om ett fallissemang riskerar att äventyra något av resolutionsändamålen (på samma sätt som banker med över 20 poäng). Riksgälden beslutar om en resolutionsplan för samtliga banker som omfattas av LOR. I resolutionsplanen framgår myndighetens bedömning av om banken bör hanteras i resolution i händelse av fallissemang. Denna policy beskriver hur Riksgälden gör den bedömning som kommer till uttryck i resolutionsplanen.

Bedömningen görs under antagandet om såväl idiosynkratisk kris som systemkris. Systemviktighetsbedömningen ska ta hänsyn till effekterna av en banks fallissemang både under en idiosynkratisk (det vill säga bankspecifik) kris och en systemkris.¹⁵ Riksgälden analyserar därför de sannolika effekterna av att försätta en bank i konkurs eller likvidation under båda dessa scenarier. Riksgälden använder ett scenario i linje med Europeiska bankmyndighetens (Ebas) stresstester vid myndighetens bedömning av systemviktighet i en systemkris.¹⁶

Resolutionsändamålen kritisk verksamhet och finansiell stabilitet är delvis överlappande. Att upprätthålla kritisk verksamhet och finansiell stabilitet handlar

tekniska standarder för tillsyn som specificerar innehållet i återhämtningsplaner, resolutionsplaner och koncernresolutionsplaner, de minimikriterier som den behöriga myndigheten ska bedöma när det gäller återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner, villkoren för finansiellt stöd inom koncerner, kraven på oberoende värderingsmän, avtalsenligt erkännande av nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter, förfarandena och innehållet för anmälningsskrav och underrättelse om uppskjutande samt resolutionskollegiernas operativa funktionssätt.

¹³ Den reala ekonomin omfattar produktion, distribution och konsumtion av varor och tjänster i ett samhälle.

¹⁴ O-SII är ett mått för att bedöma bankernas fotavtryck, utifrån flertalet parametrar, i det finansiella systemet i Sverige. 20 O-SII-poäng motsvarar enligt detta mått en marknadsandel på 0,2 procent av den svenska banksektorn. Se Finansinspektionen (Dnr 22-1264) [Identifiering av kapitalbuffertpåslag för övriga systemviktiga företag \(O-SII\)](#).

¹⁵ 3 och 5 §§ förordningen (2015:1034) om resolution.

¹⁶ Se Eba, [EU-wide stress testing](#).

ytterst om att värdera de samhällsekonomiska effekterna av ett fallissemang och om det kan antas föranleda en allvarlig störning i det finansiella systemet, och i förlängningen även den reala ekonomin.

Kritisk verksamhet utgår från de olika tjänster bankerna tillhandahåller, till exempel betaltjänster eller lån, till sina kunder och vilka effekter det kan få om verksamheten upphör. I första hand bedöms effekter för dem som direkt berörs av att tjänsten upphör (det vill säga de parter som använder bankens tjänster). Bedömningen ska även inbegripa indirekta effekter i form av påverkan på antingen det finansiella systemets samlade förmåga att tillhandahålla verksamheten i fråga (via marknader etc.) eller påverkan på andra marknader och tjänster som är sammanlänkade med verksamheten.

Bedömningen av inverkan på finansiell stabilitet tar primärt sikte på de spridningseffekter ett fallissemang kan få på andra banker och aktörer inom det finansiella systemet. Sådana effekter kan vara direkta, till exempel exponeringar mot den fallerande banken, eller indirekta, till exempel förtroende- eller ryktesproblematik för andra banker än den fallerande banken.

I och med att bedömningen av kritisk verksamhet inte bara ska innefatta den direkta påverkan på bankens kunder, utan även ta hänsyn till effekter på andra banker och finansiella marknader, finns en viss överlappning mellan de båda bedömningarna. I Riksgäldens systemviktighetsbedömning analyseras, som utgångspunkt, bankernas tjänster till kund (till exempel betaltjänster och utlåning) utifrån resolutionsändamålet att upprätthålla kritisk verksamhet. Den finansiering som banken använder för att tillhandahålla sina tjänster (till exempel utgivning av obligationer och inlåning) analyseras istället utifrån resolutionsändamålet att undvika betydande negativa effekter på finansiell stabilitet.¹⁷

Riksgälden gör en samlad bedömning med vägledning utifrån tröskelvärden. I syfte att göra transparenta, objektiva och förutsägbara bedömningar väljer Riksgälden att tillämpa vissa indikatorer med tillhörande tröskelvärden för att vägleda bedömningen av respektive resolutionsändamål.

Tabellen nedan sammanfattar de verksamheter eller finansieringsmarknader inom respektive resolutionsändamål för vilka Riksgälden tillämpar vägledande tröskelvärden.

¹⁷ Riksgälden kan dock välja att bedöma även viss typ av finansiering, eller verksamheter vars upphörande primärt kan påverka den finansiella stabiliteten, utifrån resolutionsändamålet kritisk verksamhet bland annat om det skulle vara viktigt på grund av andra skäl, till exempel för att säkerställa operativa arrangemang och kontinuitet av tjänster i resolution (se EBA/GL/2022/01).

Tabell 1 Sammanfattning av vägledande tröskelvärden inom Riksgäldens systemviktighetsbedömning

Resolutionsändamål	Verksamhet eller finansieringsmarknad	Vägledande tröskelvärde ¹
Kritisk verksamhet	Betalkonton för privatpersoner	80 000–120 000 aktiva lönekunder ²
	Betaltjänster för små och medelstora företag	40 000–60 000 SMF med betalkonto
	Utlåning till privatpersoner för bostadsändamål	4–6 procent marknadsandel
	Utlåning till små och medelstora företag	4–6 procent marknadsandel
Finansiell stabilitet	Seniora icke säkerställda obligationer och certifikat	80–120 miljarder kronor
	Säkerställda obligationer	80–120 miljarder kronor
	Inlåning	80–120 miljarder kronor

¹ Banker inom intervallet för ett specifikt tröskelvärde är föremål för en fördjupad systemviktighetsbedömning.

² Aktiva lönekunder är privatkunder som har mottagit lön eller motsvarande sociala ersättningar om minst 5 000 kronor per månad och genomfört minst 5 transaktioner per månad under en tremånadersperiod.

Källa: Riksgälden

Systemviktighetsbedömningen görs dock inte strikt utifrån dessa tröskelvärden utan även andra omständigheter, inklusive sådana som kan vara relevanta i en faktisk kris, kan vid behov komma att vägas in i den slutliga bedömningen. Den slutliga bedömningen från Riksgälden kan därför komma att avvika från tröskelvärdena.

Riksgälden följer en regelbunden cykel i arbetet med systemviktighetsbedömningen. Det kan därför vara så att en bank inte blir föremål för fördjupad bedömning samma år som banken faller inom intervallet av ett tröskelvärde.

Fakta

Resolutionsmyndigheter i andra länder använder trösklar vid bedömningar om banker bör hanteras genom resolution

Resolutionsmyndigheter i andra länder använder också trösklar för att bedöma om en bank som fallerar ska hanteras genom resolution eller inte (även om begreppet systemviktig bank inte alltid används eller har samma betydelse som i denna policy). I USA behöver banker med över 250 miljarder amerikanska dollar (ca 2,430 miljarder svenska kronor) i totala tillgångar förbereda resolutionsplaner.¹⁸

Bankunionens huvudsakliga resolutionsmyndighet Single Resolution Board (SRB) utgår i sitt planeringsarbete från en tröskel som anger att banker med totala

¹⁸ Overview of Resolution Under Title II of the Dodd-Frank Act, April 2024, FDIC.

tillgångar som överstiger 30 miljarder euro (ca 332 miljarder kronor) är systemviktiga.¹⁹ Bank of England, den brittiska resolutionsmyndigheten, bedömer att banker med totala tillgångar som överstiger 25–40 miljarder brittiska pund (ca 321-513 miljarder kronor) generellt förväntas hanteras i resolution.²⁰ Bank of England bedömer även att banker som har fler än 40 000-80-000 betalkonton²¹ bör hanteras i resolution.

Resolutionsmyndigheten i Norge, Finanstilsynet, bedömer att banker som har garanterad inlåning som överstiger 25 procent av den norska insättningsgarantifondens värde eller har icke-garanterad inlåning på över 5 miljarder norska kronor (ca 4,9 miljarder kronor) bör hanteras i resolution.²² I Danmark är alla banker som tillhandahåller ett så kallat Nemkonto²³ systemviktiga.²⁴

¹⁹ SRB använder samma kriterier som ECB för bedömning av systemviktighet. Andra kriterier, framför allt avseende ekonomisk betydelse och gränsöverskridande verksamhet kan leda till att en bank bedöms som betydande. [What makes a bank significant?](#), ECB.

²⁰ Se Bank of England, <https://www.bankofengland.co.uk/paper/2025/ps/amendments-to-the-boes-approach-to-setting-a-mrel>.

²¹ Bank of England inkluderar betalkonton som använts minst nio gånger under de tre senaste månaderna. <https://www.bankofengland.co.uk/paper/2023/the-bank-of-englands-approach-to-resolution>.

²² [Utvidelse av antall foretak som får vedtak om MREL - Finanstilsynet.no](#).

²³ Ett Nemkonto är ett bankkonto på vilket mottagaren kan ta emot betalningar från offentliga myndigheter.

²⁴ [Analysis-no-18-consistent-recovery-and-resolution-of-small-and-large-banks-in-europe.pdf](#), Danmarks Nationalbank.

Bedömning av resolutionsändamålet kritisk verksamhet

Översikt

En kritisk verksamhet definieras i LOR som en tjänst eller transaktion som, om den upphörde, sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet.²⁵ Resolutionsändamålet kritisk verksamhet avser därför att genom resolution säkerställa att sådana verksamheter upprätthålls även om en bank fallerar.²⁶

I kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/778²⁷ förtydligas att en verksamhet²⁸ ska betraktas som kritisk om den:

- a. tillhandahålls till tredje part som inte är anknuten till banken eller koncernen, och
- b. en plötslig störning i utförandet sannolikt skulle ha en väsentlig negativ påverkan på den tredje parten, ge spridningseffekter eller underminera marknadsaktörernas allmänna förtroende på grund av verksamhetens systembetydelse för tredje part, och betydelsen för systemet av att banken eller koncernen tillhandahåller denna verksamhet.²⁹

Utöver **påverkan på tredje part** föreskriver förordningen också att verksamhetens **substituerbarhet** ska beaktas i bedömningen av kritisk verksamhet.

För att bedöma påverkan på tredje part beaktar Riksgälden bland annat omfattningen av verksamheten och bankens betydelse i ekonomin (till exempel genom marknadsandel), vilka kunder som drabbas samt den potentiella störning som kan drabba marknaden (genom bland annat förtroendeeffekter) eller angränsande marknader.³⁰ Som beskrivs ovan innefattar denna bedömning därmed både effekter på de finansiella marknaderna och den reala ekonomin.

²⁵ 2 kap. 1 § LOR.

²⁶ Därmed behöver inte nödvändigtvis hela bankens affärsverksamhet upprätthållas i resolution, utan det kan vara tillräckligt att de verksamheter som bedöms vara kritiska upprätthålls.

²⁷ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/778 av den 2 februari 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU vad gäller de omständigheter och villkor under vilka betalning av extraordinära efterhandsbidrag får skjutas upp helt eller delvis, och om kriterierna för fastställande av aktiviteter, tjänster och transaktioner avseende kritiska funktioner och för fastställande av affärsområden och kringtjänster avseende kärnaffärsområden.

²⁸ I förordningen används begreppet *kritisk funktion*. Riksgälden har valt att i denna policy använda begreppet *kritisk verksamhet*, vilket är det begrepp som återfinns i LOR.

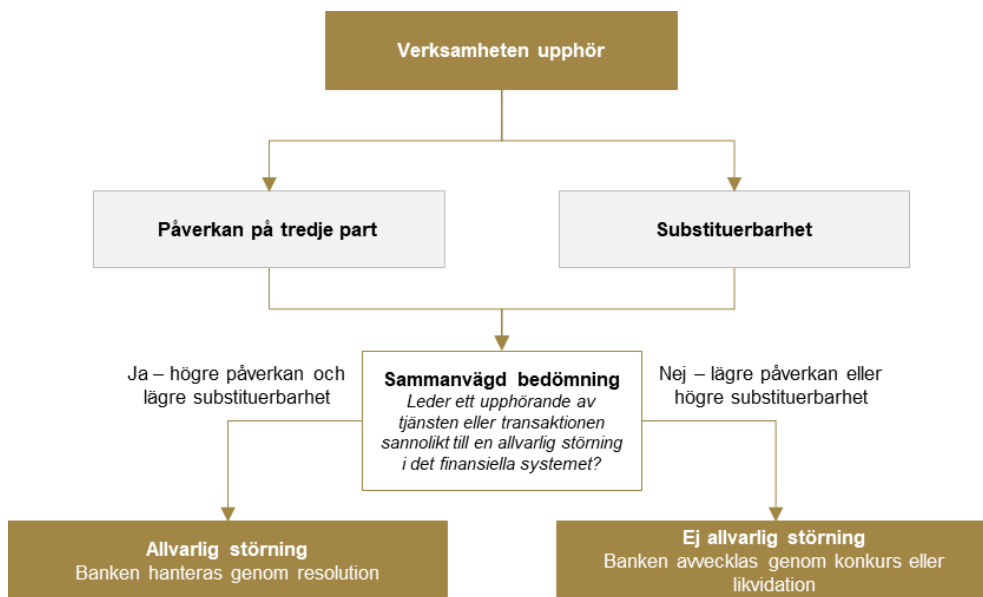
²⁹ Artikel 6 i kommissionens delegerade förordning 2016/778.

³⁰ Artikel 6.2 i kommissionens delegerade förordning 2016/778.

Bedömning av substituerbarheten avser att analysera om den verksamhet som upphör kan ersättas av andra marknadsaktörer så att en allvarlig störning undviks.³¹ I detta fall beaktar Riksgälden bland annat marknadsstruktur, incitament och förmåga hos andra aktörer att överta verksamheten samt ifall verksamheten kan ersättas inom en rimlig tidsram så att en allvarlig störning förhindras.

Figur 2 illustrerar översiktligt hur Riksgäldens bedömning av resolutionsändamålet kritisk verksamhet genomförs.

Figur 2 Översikt – bedömning av resolutionsändamålet kritisk verksamhet

Källa: Riksgälden

Vid en sammanvägd bedömning av kritisk verksamhet behöver den samlade påverkan på tredje part vara väsentlig *samtidigt* som substituerbarheten inte bedöms kunna motverka denna effekt i tillräcklig utsträckning. Påverkan på tredje part ökar, allt annat lika, ju fler kunder som drabbas eller om marknaden i stort kan antas bli föremål för en allvarlig störning. Substituerbarheten är sannolikt lägre om det finns få marknadsaktörer med kapacitet eller incitament att överta verksamheten eller om ett övertagande bedöms ta alltför lång tid.

Bankens affärsverksamhet avgör vilka verksamheter som analyseras.

För att etablera vilka verksamheter som potentiellt kan bedömas som kritiska utgår Riksgälden från bankens affärsverksamhet och delar in denna i olika kategorier. Som utgångspunkt följer denna indelning de verksamheter som framgår av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/2303

³¹ Artikel 6.3 i kommissionens delegerade förordning 2016/778.

(rapporteringsförordningen).³² Verksamheter som är mycket små i jämförelse med andra banker analyseras vanligtvis inte djupare.

Metoder för specifika verksamheter

Riksgälden tillämpar en specifik metod för att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet i relation till följande verksamheter:

- betalkonton för privatpersoner
- betaltjänster för små och medelstora företag (SMF)
- utlåning till privatpersoner för bostadsändamål
- utlåning till små och medelstora företag

Eftersom storbanker bedriver flera kritiska verksamheter har myndigheten främst utvecklat specifika metoder för att bedöma verksamheter i andra banker.³³ Dessa verksamheter motsvarar bankernas bastjänster och är därmed de tjänster som är viktigast att utvärdera för att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet eller inte. För den specifika metoden har Riksgälden fastställt tröskelvärden för när myndigheten bedömer att ett upphörande sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet. I linje med vad som beskrivs under avsnittet *Rättsliga förutsättningar och utgångspunkter för bedömningen* görs myndighetens bedömning med beaktande av att fallissemang kan ske under två olika scenarier: idiosynkratisk kris respektive systemkris.

Riksgälden bedömer bankernas samtliga verksamheter, även om myndigheten inte utarbetat en specifik metod för alla. Totalt innehåller rapporteringsförordningen 23 verksamheter fördelat på fem verksamhetsområden. I den mån banken bedriver någon eller några av dessa verksamheter, för vilken eller vilka det inte finns någon specifik metod, görs bedömningen utifrån en generell metod som innefattar de rättsliga förutsättningar och utgångspunkter som beskrivs ovan.

Exempel på verksamheter som framgår av rapporteringsförordningen är konsumtionslån³⁴, kontantjänster och olika kapitalmarknadstjänster. Marknaden för konsumtionslån kännetecknas vanligen av en god substituerbarhet, vilket minskar sannolikheten för att en bank bedriver kritisk verksamhet inom det området. Även kontantjänster kännetecknas av god substituerbarhet i form av kortbetalningar och andra digitala betalningsalternativ. Samtidigt är

³² Se bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/2303 av den 14 november 2025 om fastställande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av tekniska genomförandestandarder när det gäller förfaranden, standardformulär och mallar för den information som ska lämnas för upprättandet av resolutionsplaner för kreditinstitut och värdepappersföretag, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1624.

³³ Stora företag är framför allt kunder i storbankerna. Betaltjänster för och utlåning till stora företag omfattas av den generella metoden för kritisk verksamhet.

³⁴ I rapporteringsförordningen benämns dessa lån som *övriga lån* till hushåll.

kontantjänster viktiga att upprätthålla ur bland annat beredskapssynpunkt. I detta syfte finns dock andra regelverk än resolutionsregelverket.³⁵

I det följande redovisas Riksgäldens specifika metod för att bedöma de fyra verksamheterna som framgår ovan.

Betalkonton för privatpersoner

Beskrivning av verksamheten

Betalkonton har en central roll för privatekonomin. Tillgång till ett betalkonto är ofta en förutsättning för att delta fullt ut i samhället då det gör det möjligt att ta emot lön eller motsvarande ersättning, betala räkningar och köpa livsnödvändiga varor. Betydelsen av att kunna utföra transaktioner via betalkonton förstärks i Sverige av en mycket hög andel kontantlösa transaktioner.³⁶

Påverkan på tredje part

Idiosynkratisk kris: En privatperson som utför samtliga vardagstransaktioner via en specifik bank riskerar att drabbas av betydande negativa konsekvenser om bankens betalkontoverksamhet plötsligt upphör. Framför allt kan det försvåra för individen att ta emot lön eller motsvarande ersättning samt utföra viktiga vardagsinköp och betalningar. Om tillräckligt många kunder drabbas bedömer Riksgälden därför att påverkan på tredje part kan bli betydande och orsaka en allvarlig störning.

Eftersom betalkontoverksamhet innebär att kundmedel tas emot som inlåning kan ett upphörande av verksamheten även leda till visst förtroendetapp bland allmänheten. Ytterst kan detta orsaka uttagsflöden i andra banker, särskilt om orsaken till fallissemang riskerar att drabba de andra bankerna. Risken för sådana uttagsflöden begränsas dock av skyddet från insättningsgarantin.³⁷

Systemkris: Riksgälden bedömer att påverkan på tredje part inte är väsentligt annorlunda vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris.

Substituerbarhet

Idiosynkratisk kris: Andra banker har starka incitament och god kapacitet att ersätta betalkonton på den svenska marknaden. Banker får som utgångspunkt inte vägra en konsument som är lagligen bosatt i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)³⁸ att öppna ett betalkonto som institutet tillhandahåller andra konsumenter.³⁹ Inlåning utgör dessutom en viktig finansieringskälla för

³⁵ Se t.ex. lagen om betaltjänster och prop. 2025/26:199.

³⁶ [Betalningsrapport 2025 | Sveriges Riksbank](#).

³⁷ Inlåning analyseras i sin helhet utifrån resolutionsändamålet finansiell stabilitet.

³⁸ EU, Island, Liechtenstein och Norge.

³⁹ 4 a kap. 1 § lagen om betaltjänster.

många banker och är en instegsprodukt⁴⁰, vilket kan öka incitamenten att ta över betalkontotjänster.

Banker ska pröva en ansökan från en konsument om betalkonto skyndsamt och ska behandla en fullständig ansökan senast inom tio bankdagar.⁴¹ I många fall borde det gå betydligt fortare för en privatperson att öppna ett betalkonto och få tillgång till en internetbank. För att återställa möjligheten att genomföra betalningar kan drabbade kunder även behöva invänta ersättning från insättningsgarantin. Ersättning enligt garantin ska som huvudregel göras tillgänglig för insättarna inom sju arbetsdagar.⁴²

För kunder som använder betalkonto för regelbundna transaktioner kan ett avbrott på sju till tio arbetsdagar väsentligt försvåra eller till och med förhindra viktiga vardagsinköp och betalningar. Om tillräckligt många kunder drabbas bedömer Riksgälden därför att denna tidsram inte är tillräckligt kort för att undvika en allvarlig störning.

Systemkris: Riksgälden bedömer att substituerbarheten inte är väsentligt annorlunda vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet har Riksgälden definierat en huvudindikator (aktiva lönekunder). Huvudindikatorn avser att uppskatta antalet kunder som sköter huvuddelen av sin vardagsekonomi via en specifik bank. Att sköta sin vardagsekonomi avser dels att ta emot lön eller sociala ersättningar, dels att utföra olika typer av transaktioner, till exempel betalningar. Huvudindikatorn baseras därför på två kriterier, där de privatkunder som uppfyller båda kriterierna räknas med i huvudindikatorn:

- **Ersättningskriteriet:** Kunden har mottagit lön eller motsvarande sociala ersättningar⁴³ om minst 5 000 kronor per månad under en tremånadersperiod.
- **Transaktionskriteriet:** Kunden har genomfört minst 5 transaktioner⁴⁴ per månad under en tremånadersperiod.

Riksgälden beaktar huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

⁴⁰ En instegsprodukt är en produkt eller tjänst som kan möjliggöra försäljning av fler produkter eller tjänster till kunden.

⁴¹ 4 a kap. 3 § lagen om betaltjänster.

⁴² 9 § lagen om insättningsgaranti.

⁴³ Med motsvarande ersättning avses pensionsutbetalningar, a-kassa, ersättning från Försäkringskassan, utbetalningar från CSN samt motsvarande regelbundna ersättningar. Överföringar från privatpersoner betraktas inte som ersättning i detta avseende.

⁴⁴ Med transaktioner avses utgående överföringar, betalningar till externa mottagare och kontantuttag.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för när betalkontoverksamhet för privatpersoner kan utgöra kritisk verksamhet. Riksgälden bedömer att verksamheten inte är kritisk om en banks huvudindikator understiger 80 000 kunder. Banker med en huvudindikator som överstiger 120 000 kunder bedöms bedriva verksamhet som är kritisk.

Kompletterande indikatorer

För banker med en huvudindikator mellan 80 000 och 120 000 kunder gör Riksgälden en fördjupad bedömning där följande kompletterande indikatorer beaktas:

- **Antal myndiga kunder som använder omedelbara konto till kontobetalningar via mobil.** Denna indikator kan komplettera huvudindikatorn eftersom tjänsten oftast kopplas till den bank där kunden sköter sin vardagsekonomi.⁴⁵
- **Bankens marknadspositionering och strategiska inriktning.** Bankens marknadspositionering och strategiska inriktning kan belysa i vilken utsträckning banken sannolikt är kundernas huvudsakliga bank.
- **Geografisk koncentration.** I de fall det är relevant kan Riksgälden beakta bankens geografiska koncentration, det vill säga om banken har en särskild betydelse för personer i ett specifikt geografiskt område.

Betaltjänster för små och medelstora företag

Beskrivning av verksamheten

Det svenska betalsystemet består av ett nätverk av aktörer, däribland banker, finansmarknadsinfrastrukturer och renodlade betaltjänstleverantörer. Riksgäldens bedömning inom detta verksamhetsområde fokuserar på de tjänster som erbjuds av bankerna. Små och medelstora företag (SMF) utgör en betydande del av den svenska ekonomin. Mer än 99% av de svenska företagen är SMF, och 96 procentenheter av dessa är så kallade mikroföretag.⁴⁶ För många SMF är kontinuerlig tillgång till betaltjänster en förutsättning för verksamheten.

Påverkan på tredje part

Idiosynkratisk kris: Ett upphörande av betaltjänstverksamhet riskerar att omedelbart hindra det drabbade företaget från att ta emot och genomföra betalningar, vilket kan leda till negativa konsekvenser för företagets anställda, leverantörer och företaget självt. Därtill riskerar företag vars insättningar överstiger insättningsgarantins ersättningstak att förlora det överskjutande beloppet. Om en bank bedriver omfattande betaltjänstverksamhet kan verksamhetens upphörande orsaka omfattande negativa konsekvenser både för bankens kunder och för andra

⁴⁵ Indikatorn tar endast hänsyn till myndiga kunder för att exkludera kunder som inte har det övergripande ansvaret för hushållens vardagsekonomi.

⁴⁶ Enligt data från SCB:s Företagsregister per 5 april 2026. Mikroföretag avser företag med färre än 10 anställda.

parter. De negativa effekterna bedöms generellt öka med storleken på de drabbade kundföretagen.

Eftersom betaltjänstverksamhet ofta innebär att kundmedel tas emot som inlåning kan ett upphörande av verksamheten även leda till visst förtroendetapp bland allmänheten. Ytterst kan detta orsaka uttagsflöden i andra banker, särskilt om orsaken till fallissemanget också riskerar att drabba de andra bankerna. Risker för sådana uttagsflöden begränsas dock av skyddet från insättningsgarantin.

Systemkris: Även om risken för uttagsflöden är förhöjd vid en systemkris, bedömer Riksgälden att påverkan på tredje part inte skiljer sig väsentligt från en idiosynkratisk kris.

Substituerbarhet

Idiosynkratisk kris: Det finns många aktörer som erbjuder betaltjänster för SMF i Sverige, och deras grundläggande erbjudanden är i stor utsträckning likartade. Därmed finns det god kapacitet för substitution av de grundläggande betaltjänsterna vid en idiosynkratisk kris. Inlåning utgör dessutom en viktig finansieringskälla för många banker och är en instegsprodukt, vilket kan öka incitamenten att ta över betalkontotjänster.

En central faktor som påverkar substituerbarheten är att banker inte får etablera en affärsförbindelse utan att ha uppnått tillräcklig kundkännedom.⁴⁷ Tidsåtgången för att uppnå kundkännedom varierar, bland annat beroende på omfattningen och komplexiteten av kundens verksamhet. Efter kundkännedom är uppnådd kan kunden ofta öppna ett betalkonto direkt.

För att återställa möjligheten att genomföra betalningar kan drabbade kunder även behöva invänta ersättning från insättningsgarantin. Ersättning enligt garantin ska som huvudregel göras tillgänglig för insättarna inom sju arbetsdagar.

Med hänsyn till att det tar viss tid att uppnå kundkännedom och att få ersättning från insättningsgarantin bedömer Riksgälden att tidsramen inte är tillräckligt kort för att undvika en allvarlig störning i det finansiella systemet, om bankens verksamhet är tillräckligt omfattande.

Systemkris: Riksgälden bedömer att substituerbarheten inte är väsentligt annorlunda vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet har Riksgälden definierat en huvudindikator. De sannolika effekterna av ett upphörande ökar inte bara ju fler företagskunder en bank har, utan påverkas också av företagets storlek och transaktionsnivå. Vid en analys av bankernas verksamhet har Riksgälden konstaterat att antalet SMF med betalkonton i en bank i hög grad överensstämmer

⁴⁷ 3 kap. 1 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

med volymen transaktioner som genomförs samt storleksfördelningen av företag inom SMF-segmentet. Riksgälden har därför definierat huvudindikatorn som antalet SMF med betalkonto i banken.

Riksgälden beaktar huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för när betaltjänster för SMF kan utgöra kritisk verksamhet. Riksgälden bedömer att verksamheten inte är kritisk om en banks huvudindikator understiger 40 000 kunder. Banker med en huvudindikator som överstiger 60 000 kunder bedöms bedriva verksamhet som är kritisk.

Kompletterande indikatorer

För banker med en huvudindikator mellan 40 000 och 60 000 kunder gör Riksgälden en fördjupad bedömning där följande kompletterande indikatorer beaktas:

- **Värde av genomförda transaktioner.** Påverkan på tredje part bedöms öka med det nominella värdet av de transaktioner som genomförs av bankens SMF-kunder.
- **Bredd och komplexitet av betaltjänsterbjudande.** Ett bredare och mer komplext betaltjänsterbjudande bedöms leda till att det tar längre tid att ersätta tjänsterna.
- **Koncentration.** I de fall det är relevant kan Riksgälden beakta bankens branschmässiga eller geografiska koncentration, eftersom det kan öka påverkan på tredje part och minska substituerbarheten.

Utlåning till privatpersoner för bostadsändamål

Beskrivning av verksamheten

Utlåning till privatpersoner för att köpa bostad (bolån) utgör en viktig verksamhet för ett mycket stort antal personer och för samhällsekonomin i stort. Nästan två tredjedelar av de svenska hushållen äger sin bostad och en stor andel behöver bostadslån för att finansiera bostadsköpet.⁴⁸

Påverkan på tredje part

En bank som fallerar och försätts i konkurs eller likvidation kan inte ge ut nya bolån. Kunder som vill ta ett bolån, vilket inkluderar kunder med bolånelöften från banken, skulle därför behöva vända sig till en annan aktör. I den mån det är fråga om en större aktör på bolånemarknaden kan kreditförsörjningen till hushållssektorn komma att påverkas negativt.

⁴⁸ Se SCB, [Hushållens boende 2024](#).

Bankens befintliga bolånetagare påverkas i mindre grad direkt av ett fallissemang eftersom de som utgångspunkt kan behålla sina lån, vilka vanligtvis har lång avtalad löptid, och villkoren i låneavtalen gäller även efter att banken försatts i konkurs. Det gäller även om konkursförvaltaren säljer bolåneportföljen till en annan aktör. Befintliga bolånetagare har möjlighet att på eget initiativ flytta sina bolån till en annan aktör på marknaden. Riksgälden bedömer att en betydande del av bankens befintliga bolånetagare kan vilja flytta sina bolån i ett sådant scenario, särskilt om försäljningsprocessen skulle dra ut på tiden.

Idiosynkratisk kris: Upphörandet av en stor marknadsaktörs bolåneverksamhet bedöms kunna leda till störningar i kreditförsörjningen eftersom bolånekunder som vill ha ett bolån inte kan få det i tillräckligt hög utsträckning. Det kan också leda till negativa förtroendeeffekter för andra banker, i synnerhet banker med verksamhet inom bolån. Det kan bland annat yttra sig i försämrade finansieringsförutsättningar för bankerna i fråga.

Systemkris: Vid en systemkris bedöms ett upphörande även av en medelstor aktörs bolåneverksamhet kunna resultera i negativa förtroendeeffekter för andra banker med liknande verksamhet. Ett upphörande av en mindre marknadsaktörs bolåneverksamhet bedöms inte resultera i motsvarande negativa spridningseffekter vare sig vid en idiosynkratisk kris eller en systemkris.

Verksamhetens substituerbarhet

Bolånemarknaden består av många aktörer, däribland storbanker, bolånebanker, sparbanker och bostadskreditinstitut.⁴⁹ Bolåneverksamheten har i regel god lönsamhet och en låg grad av komplexitet.

Idiosynkratisk kris: Vid en idiosynkratisk kris finns starka incitament för andra aktörer att ta över såväl nya som befintliga bolånekunder från den fallerande banken. Nya lån som annars skulle ha tagits i den fallerande banken kommer att spridas till andra banker (eftersom kunderna behöver söka sig till andra aktörer). Under stabila ekonomiska förhållanden bör marknaden kunna hantera en sådan omfördelning under förhållandevis kort tid givet att det gäller en medelstor eller mindre aktör. Vid fallissemang av en stor marknadsaktör bedömer Riksgälden att det sannolikt är svårare för resterande aktörer på marknaden att absorbera all nyutlåning under en kortare tidsram.

Systemkris: Både incitamenten och förmågan att ta över bolånekunderna försvagas vid en systemkris. Ett försämrat makroekonomiskt läge med ökade kreditförluster på bankernas samlade låneportföljer som följd, innebär i regel att bankerna blir mer återhållsamma i sin kreditgivning på grund av minskad riskaptit och för att bankerna vill bevara sitt kapital. Substituerbarheten kan därmed antas vara betydligt sämre i en systemkris, både i relation till nyutlåningen och övertagande av den befintliga bolånestocken. Det minskar sannolikheten att

⁴⁹ Uppdelningen följer Finansinspektionens kategorisering av företag i Bankbarometern FI Dnr 25-644. Så kallade bolånebanker är aktörer vars kärnverksamhet består i att lämna lån mot säkerhet.

verksamheten kan ersättas inom en rimlig tidsram så att en allvarlig störning förhindras.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är bankens marknadsandel på bolånemarknaden.⁵⁰

Riksgälden beaktar även huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för när bolån kan utgöra kritisk verksamhet. Banker med en marknadsandel som understiger 4 procent bedöms inte bedriva kritisk verksamhet. Banker med en marknadsandel som överstiger 6 procent bedöms bedriva verksamhet som är kritisk.

Kompletterande indikatorer

För banker med en marknadsandel mellan 4 och 6 procent gör Riksgälden en fördjupad bedömning av möjligheten för en eller flera andra aktörer på bolånemarknaden att i första hand ta över bankens nyutlåning, men också den befintliga låneportföljen (stocken). Det inkluderar en uppskattning av hur bankens marknadsandel av nyutlåningen skulle ha utvecklats, både i en idiosynkratisk kris och i en systemkris, om banken inte hade fallerat.

Utlåning till små och medelstora företag

Beskrivning av verksamheten

Utlåningen till små och medelstora företag (SMF) är central för svensk ekonomi. Bankutlåning är en viktig finansieringskälla för de mindre företagen eftersom de ofta saknar tillgång till kapitalmarknaden. Utlåningen används främst för rörelsekapital som stödjer den löpande verksamheten och investeringar.

Påverkan på tredje part

En bank som fallerar och försätts i konkurs eller likvidation kan inte längre ge ut nya lån eller refinansiera förfallande lån till SMF. Företagskunder i banken kan då drabbas av likviditetsproblem om de inte längre har tillgång till kortfristiga

⁵⁰ Definitionen avser bankens andel av den totala utlåningen till hushåll för bostadsändamål i Sverige per den 31 december, beräknad med stöd av bankernas rapportering för resolutionsplanering och SCB:s statistikdatabas.

För koncerner som bedriver den svenska bolåneverksamheten både i moderbolag och dotterbolag alternativt både i en filial och ett dotterbolag kan Riksgälden välja att analysera bolåneverksamheten inom koncernen samlat.

lånemöjligheter (till exempel outnyttjade checkkrediter). Företagen behöver därför vända sig till en annan aktör för att få nya lån.

För företag med befintliga lån hos banken fortsätter låneavtalens villkor att gälla, och konkursförvaltaren har inte rätt att säga upp lånen till betalning i förtid. Företagslån har dock i genomsnitt en relativt kort löptid.⁵¹ Detta kan medföra refinansieringssvårigheter för vissa företag om konkursförvaltaren inte lyckas överlåta verksamheten inom rimlig tid (och på sätt upprätthålla kontinuitet i verksamheten) eller om företagen inte kan erhålla motsvarande tjänster hos andra banker.

Idiosynkratisk kris: Upphörandet av en marknadsaktörs utlåning till SMF skulle kunna leda till störningar i kreditförsörjningen. Detta gäller särskilt om företagen förlorar tillgång till kortsiktig finansiering (checkkrediter med mera), vilket kan leda till likviditetsbrist, högre finansieringskostnader och i vissa fall äventyra den fortsatta driften.

Företagskunder med lån som förfaller kan inte refinansiera dessa i den fallerande banken. Om dessa lån inte kan ersättas av andra marknadsaktörer kan det medföra minskade investeringar, likviditetsproblem och i enstaka fall konkurser, med negativa effekter på realekonomin som följd. Om en bank har en stor marknadsandel inom ett visst geografiskt område eller en specifik bransch kan ett fallissemang få särskilt negativa konsekvenser.

Om en stor eller medelstor marknadsaktör fallerar kan det också leda till negativa förtroendeeffekter för andra banker, i synnerhet banker med verksamhet inom utlåning till SMF. Det kan bland annat yttra sig i försämrade finansieringsförutsättningar för bankerna i fråga.

Systemkris: Ett upphörande av utlåningen till SMF skulle kunna få större negativa konsekvenser för dessa företag vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris. De svagare makroekonomiska förutsättningarna i ett sådant läge torde påverka omsättning och lönsamhet än mer negativt än vid en idiosynkratisk kris. Eftersom marknadsoron är högre vid systemkris skulle även negativa förtroendeeffekter sannolikt vara starkare.

Substituerbarhet

Det finns många aktörer på marknaden för utlåning till SMF. Utlåning till företag är dock generellt förenad med en högre grad av komplexitet och lägre grad av standardisering än till exempel bolån. För flertalet SMF förutsätter kreditgivningen ofta god kännedom om lokala förhållanden och branschspecifik kompetens, vilket kan vara svårt för andra aktörer att ersätta snabbt. Därutöver är det en kapitalintensiv verksamhet, vilket påverkar förutsättningarna för andra aktörer att absorbera den fallerande bankens affär.

⁵¹ Ungefär hälften av lånen (volymmässigt) förfaller inom 1 år. Data för årsslutet 2024, SCB.

Idiosynkratisk kris: Incitamenten för andra aktörer att ta över verksamheten är relativt goda vid en idiosynkratisk kris (men inte lika starka som för bolån). Outnyttjade checkkrediter, nyutlåning och refinansiering av lån som förfaller, och som annars skulle ha tagits i banken, kommer spridas bland flera banker (eftersom företagen behöver söka sig till andra aktörer). I praktiken finns dock flera begränsningar. Kreditprövningar av företag är resurskrävande och bygger i hög grad på långvariga kundrelationer, förståelse för företagets verksamhet och lokal kännedom – förutsättningar som andra aktörer inte omedelbart kan återskapa.

Substituerbarheten påverkas både av den fallerande bankens storlek och typ av lån (outnyttjade checkkrediter, nyutlåning eller refinansiering). Om en stor marknadsaktör fallerar kan det vara svårt att ersätta verksamheten (inbegripet alla typer av lån) inom en rimlig tidsram för att undvika en betydande allvarlig störning. Om en medelstor aktör fallerar blir den samlade effekten på kreditförsörjningen inte lika stor. För en marknadsaktör i den storleken är det därför särskilt volymen av outnyttjade checkkrediter som kan medföra att verksamheten inte kan ersättas inom en rimlig tidsram så att en allvarlig störning förhindras.

Systemkris: Ett försämrat makroekonomiskt läge och sannolikt ökade kreditförluster brukar göra att bankerna blir mer återhållsamma i sin kreditgivning för att bevara kapital. Det blir därmed svårare och mer tidskrävande för företag att få nya checkkrediter och lån i ett sådant scenario. Substituerbarheten kan därmed antas vara betydligt sämre i en systemkris.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma om en bank bedriver kritisk verksamhet har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är bankens marknadsandel inom utlåning till SMF.⁵²

Riksgälden beaktar även huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser i de fall det är relevant.⁵³

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för när utlåning till SMF kan utgöra kritisk verksamhet. Banker med en marknadsandel som understiger 4 procent bedöms inte bedriva kritisk verksamhet. Banker med en marknadsandel som överstiger 6 procent bedöms bedriva verksamhet som är kritisk.

⁵² Definitionen avser bankens andel av den totala utlåningen till SMF i Sverige per den 31 december, baserad på uppgifter från bankernas rapportering för resolutionsplanering, SCB:s kreditdatabas (KRITA) och finansmarknadsstatistik.

Utlåning till enskilda firmor ingår i finansmarknadsstatistiken, i posten "företagarhushåll". Denna utlåning omfattar både lån som företagshushållen tagit för privat bruk och lån som används till verksamheten. Riksgälden skattar därför vilken andel av lånen som går till privat bruk (inklusive för bostadsändamål) respektive till verksamheten.

⁵³ För koncerner som bedriver den svenska utlåningsverksamheten till SMF både i moderbolag och dotterbolag alternativt både i en filial och ett dotterbolag kan Riksgälden välja att analysera verksamheten inom koncernen samlat.

Kompletterande indikatorer

För banker med en marknadsandel mellan 4 och 6 procent görs en fördjupad bedömning där följande indikatorer beaktas:

- **Total volym beviljade men outnyttjade checkkrediter.** En större volym outnyttjade checkkrediter innebär att företag i högre grad inte har tillgång till sina kreditlinor. Därmed finns det en risk för att flera företag inte kommer att kunna möta sina likviditetsbehov vid ett fallissemang i banken.
- **Genomsnittlig återstående löptid på utlåningen.**⁵⁴ En kortare genomsnittlig återstående löptid på lån innebär att företagskunderna skulle påverkas inom kortare tid om banken skulle fallera.
- **Koncentration.** En branschmässig eller geografisk koncentration skulle sannolikt öka påverkan på tredje part och minska substituerbarheten.

⁵⁴ Löptiderna är ofta betydligt längre för lån med säkerhet i fastigheter jämfört med löptiderna för lån utan säkerhet.

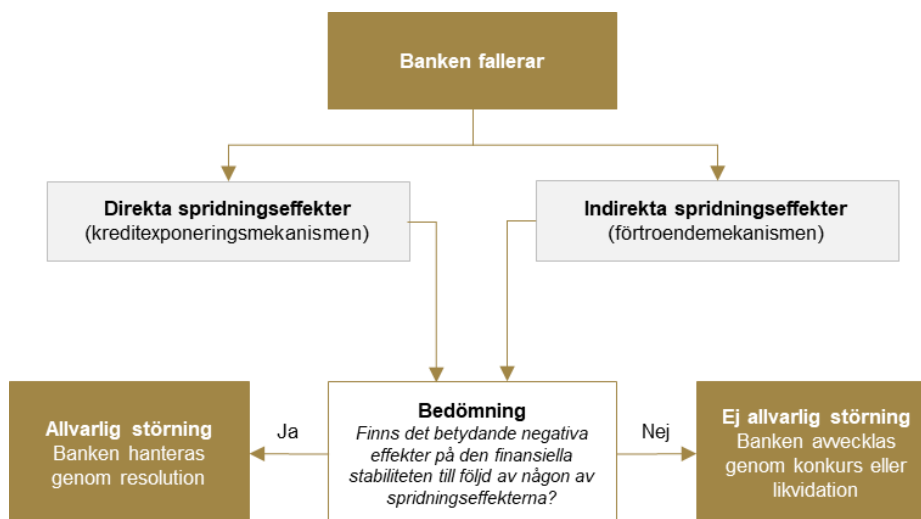
Bedömning av resolutionsändamålet finansiell stabilitet

Översikt

Med finansiell stabilitet avses att det finansiella systemet kan uppfylla sina grundläggande funktioner på ett ändamålsenligt sätt och utan störningar som innebär allvarliga samhällsekonomiska kostnader.⁵⁵ Resolutionsändamålet finansiell stabilitet avser därför att genom resolution undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten som annars skulle uppstå om en bank fallerar.⁵⁶

Riksgäldens metod för att bedöma konsekvenserna på den finansiella stabiliteten av att en bank fallerar tar primärt sikte på två typer av spridningseffekter: direkta och indirekta. Figur 3 illustrerar översiktligt hur Riksgäldens bedömning av resolutionsändamålet finansiell stabilitet genomförs.

Figur 3 Översikt – bedömning av resolutionsändamålet finansiell stabilitet

Källa: Riksgälden

Med *direkta spridningseffekter* avses främst effekter som uppstår till följd av att andra banker har exponeringar mot den fallerande banken. Med *indirekta spridningseffekter* avses i stället att marknadsaktörer eller andra intressenter (till exempel insättare) i tillräckligt stor omfattning tappar förtroendet för banker med liknande affärsmodeller eller riskprofiler som den fallerande banken – även om dessa banker är livskraftiga.

Nedan beskrivs hur Riksgäldens metod för att bedöma hur en banks fallissemang kan resultera i negativa direkta respektive indirekta spridningseffekter och

⁵⁵ SOU 2014:52 sid 238.

⁵⁶ 1 kap. 6 § 2 LOR.

därigenom ge upphov till betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

Direkta spridningseffekter

Med direkta spridningseffekter avses framför allt spridningseffekter som orsakas av att andra banker har olika typer av exponeringar mot den fallerande⁵⁷ banken. Exponeringarna består ofta, men inte alltid, av innehav av den fallerande bankens skuldinstrument. Dessa exponeringar riskerar att resultera i förluster hos andra banker och därmed ge upphov till direkta spridningseffekter i det finansiella systemet om en bank skulle falla. Om exponeringarna mot den fallerande banken är tillräckligt stora och påverkar tillräckligt många banker, kan de ge upphov till betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma betydelsen av en banks direkta spridningseffekter har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är stora kreditexponeringar som andra banker har mot den fallerande banken. Myndigheten tar hänsyn till antalet exponerade banker samt deras samlade O-SII-poäng för att bedöma hur omfattande de direkta spridningseffekterna kan bli. Definitionen av stora exponeringar är exponeringar som uppgår till minst 10 procent av primärkapitalet i den bank som är borgenär.⁵⁸

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar för närvarande inget specifikt tröskelvärde för när stora kreditexponeringar skulle kunna medföra betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

Kompletterande indikatorer

När Riksgälden analyserar exponeringar gentemot den fallerande banken analyseras även **antalet mindre kreditexponeringar mot den fallerande banken**. Den kompletterande indikatorn definieras som antalet exponeringar som uppgår till mindre än 10 procent av de exponerade bankernas primärkapital (och därmed inte definieras som *stora*). Indikatorn kompletterar analysen genom att ge en bild av det totala antalet exponeringar andra banker har mot den fallerande banken.

⁵⁷ I planeringsfasen avses med *fallerande bank* den bank för vilken systemviktighetsbedömningen görs. I detta avsnitt används termen *fallerande* för att tydligt skilja banken från de banker som är borgenärer.

⁵⁸ Riksgälden fokuserar huvudsakligen på nettoexponeringarna, vilka tar hänsyn till bankers kreditriskreducerande metoder som till exempel garantier av tredje part, kreditförsäkring och säkerheter i fastigheter. Dessa kan skilja sig markant från bruttoexponeringarna. Riksgälden bedömer dock att nettoexponeringarna är betydligt närmare förlust givet fallissemang (loss given default, LGD), det vill säga det belopp som de exponerade bankerna skulle förlora om banken fallerar. Eftersom de exponerade bankerna kan göra bokföringsmässiga förluster på grund av fallande marknadsvärden tar myndigheten även hänsyn till bruttoexponeringarna.

Indirekta spridningseffekter

Om en bank skulle falla finns det risk att investerare eller insättare tappar förtroendet även för andra banker, framför allt för banker med samma eller liknande affärsmodeller eller riskprofiler som den fallerande banken – även om dessa banker är livskraftiga.

När Riksgälden bedömer de indirekta spridningseffekterna av en banks fallissemang analyseras de tre finansieringsmarknader som svenska banker huvudsakligen använder sig av:

- seniora icke säkerställda obligationer och certifikat
- säkerställda obligationer
- inlåning

Bankernas finansieringsmarknader är viktiga att bedöma eftersom negativa spridningseffekter kan uppstå och förstärkas snabbt på dessa marknader. Likviditetskriser är en återkommande källa till (och symtom vid) finansiell oro och kan leda till att finansieringen av bankernas verksamhet blir avsevärt dyrare eller inte längre tillgänglig. Om så sker kan det ge upphov till betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

Bankerna omfattas av olika regleringar för sin likviditetstäckning som ska hjälpa en bank att motstå påfrestningar, exempelvis på grund av att en viss finansieringsmarknad inte är tillgänglig under en kortare period. Dessa regleringar kan öka motståndskraften vid olika störningar men är inte utarbetade för att avhjälpa de störningar som kan uppstå om en bank fallerar, särskilt inte under en systemkris.

Seniora icke säkerställda obligationer och certifikat

Marknaden för seniora icke säkerställda obligationer och certifikat

Marknaden för seniora icke säkerställda obligationer och certifikat är viktig för bankernas finansiering och utgör ett komplement till bankernas två andra huvudsakliga finansieringskällor – säkerställda obligationer och inlåning. Genom att emittera seniora icke säkerställda obligationer och certifikat kan bankerna få åtkomst till finansiering via europeiska och globala kapitalmarknader.

Storbankerna emitterar långfristiga seniora obligationer (eng. *senior preferred* och *senior non-preferred*) på de globala kapitalmarknaderna, främst i utländska valutor men även i svenska kronor. Trots att denna marknad är viktig för dem utgör deras emissioner endast en mycket liten del av de globala volymerna och ger dem ingen betydande global marknadsandel.

Vissa mellanstora banker emitterar seniora icke säkerställda obligationer i svenska kronor och euro. Även om euromarknaden är viktig för några av dem är deras

emissioner marginella i förhållande till den europeiska marknadens totala storlek. På den svenska marknaden finns dock färre likvärdiga emittenter, särskilt eftersom icke-finansiella företag sällan kan uppnå samma kreditvärdighet som bankerna.

Storbankerna använder även i stor utsträckning kortfristig marknadsupplåning, främst i form av certifikat (eng. *commercial paper* och *certificates of deposit*) i utländsk valuta, vilka emitteras på de globala kapitalmarknaderna.

Idiosynkratisk kris: Vid en idiosynkratisk kris är det troligt att investerare snabbt försöker avgöra om andra svenska banker har liknande riskexponeringar som den fallerande banken. Om så är fallet, eller om det finns en större osäkerhet kring exponeringarna, kan det ge upphov till betydande indirekta spridningseffekter. Finansieringssituationen för andra banker kan snabbt försämrats, vilket i sin tur kan leda till högre upplåningskostnader eller att tillgången till marknaden begränsas. Den kortfristiga certifikatmarknaden är särskilt sårbar, då förhöjda risker snabbt kan antas begränsa bankernas finansieringsmöjligheter på grund av de korta löptiderna.

Systemkris: Spridningskanalerna i en systemkris är i huvudsak desamma som i en idiosynkratisk kris, men marknadsoron kan antas vara påtagligt större. Det finns en risk att utländska investerare skulle avveckla sina innehav i svenska bankers seniora icke säkerställda obligationer och certifikat ännu snabbare än vid en idiosynkratisk kris, särskilt om krisen har ett inhemskt ursprung.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma en banks indirekta spridningseffekter på den seniora kapitalmarknaden har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är utestående volym av seniora icke säkerställda obligationer och certifikat.⁵⁹

Riksgälden beaktar även huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för att bedöma vid vilken nivå en fallerande banks utestående volym av seniora icke säkerställda obligationer och certifikat kan medföra betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Banker med en volym av seniora icke säkerställda obligationer och certifikat som understiger 80 miljarder kronor bedöms inte orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten vid fallissemang. Banker

⁵⁹ Den globala kapitalmarknaden sker i olika valutor men spridningseffekterna mellan dessa valutor sker i princip omedelbart och Riksgälden skiljer därför inte mellan olika valutor i huvudindikatorn.

med en volym som överstiger 120 miljarder kronor bedöms kunna orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.⁶⁰

För en bank som befinner sig inom intervallet gör Riksgälden en fördjupad bedömning av de sannolika spridningseffekterna om den banken skulle fallera. Den bedömningen innefattar till exempel bankens storlek och affärsmodell.

Marknadsoron och de indirekta spridningseffekterna är, allt annat lika, högre vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris. Riksgälden antar att det vid en systemkris är sannolikt att regeringen och de stabilitetsvårdande myndigheterna (dvs. Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgälden) vidtar olika åtgärder för att säkerställa stabiliteten i banksystemet, inklusive likviditetsförsörjningen till livskraftiga banker. Av det skälet tillämpas samma tröskelvärde vid en systemkris som vid en idiosynkratisk kris.

Säkerställda obligationer

Marknaden för säkerställda obligationer

Marknaden för säkerställda obligationer är en viktig finansieringskälla för banker som ger ut bolån men även, om än i begränsad omfattning, lån till kommersiella fastigheter.

Marknaden utgör en integrerad del av det svenska finansiella systemet. En betydande del av bankernas likviditetsbuffertar består av andra bankers säkerställda obligationer, vilket tydligt sammanlänkar bankerna och förutsätter att marknaden förblir likvid för att buffertarna ska fungera som avsett. Storbankerna agerar dessutom marknadsgaranter och kan periodvis ha mycket stora innehav av säkerställda obligationer. Marknaden är därtill relativt homogent avgränsad – finansiering av likartade tillgångar inom samma geografiska region och huvudsakligen i samma valuta – vilket ytterligare förstärker sammanlänkningarna mellan aktörerna.

Idiosynkratisk kris: Investerare i säkerställda obligationer har särskild förmånsrätt i säkerhetsmassan (det vill säga bolånen) om banken försätts i konkurs. Det faktum att obligationerna är säkerställda gör att de är en mycket säker tillgång. Vid oro på kapitalmarknaderna är marknaden för säkerställda obligationer generellt mer motståndskraftig än till exempel marknaden för seniora icke säkerställda obligationer

Riksgälden bedömer dock att ett fallissemang i en större emittent av säkerställda obligationer kommer leda till ökad riskaversion bland investerare, vilket kan

⁶⁰ Banker som av investerare betraktas som så kallade Sovereigns, Supranationals and Agencies (SSAs) har i hög grad en annan investerarbas än kommersiella banker. För banker som betraktas som SSAs bedömer Riksgälden därför att kriterierna för indirekta spridningseffekter inte är uppfyllda.

innebära betydande negativa effekter för andra banker som finansierar sig via säkerställda obligationer.

Systemkris: Marknaden för säkerställda obligationer är central för det svenska finansiella systemet och det är av stor vikt att den fungerar väl. Ett fallissemang vid systemkris kan antas leda till omfattande marknadsstörningar, med försämrade finansieringsmöjligheter för andra banker som följd. En sådan marknadsstörning skulle också leda till att bankernas innehav av andra bankers säkerställda obligationer i sina likviditetsportföljer tappar i marknadsvärde.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma en banks indirekta spridningseffekter på den säkerställda obligationsmarknaden har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är den utestående volymen av säkerställda obligationer.

Riksgälden beaktar huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för att bedöma vid vilken nivå på en fallerande banks utestående volym av säkerställda obligationer kan medföra betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Banker med en volym av säkerställda obligationer som understiger 80 miljarder kronor bedöms inte orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Banker med en volym av säkerställda obligationer som överstiger 120 miljarder kronor bedöms kunna orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

För en bank som befinner sig inom intervallet gör Riksgälden en fördjupad bedömning av de sannolika spridningseffekterna om den banken skulle falla. Den bedömningen innefattar till exempel bankens storlek och affärsmodell.

Marknadsoron och de indirekta spridningseffekterna är, allt annat lika, högre vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris. Riksgälden antar dock att det vid en systemkris är sannolikt att regeringen och de stabilitetsvårdande myndigheterna (dvs. Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgälden) vidtar olika åtgärder för att säkerställa stabiliteten i banksystemet, inklusive likviditetsförsörjningen till livskraftiga banker. Av det skälet tillämpas samma tröskelvärde vid en systemkris som vid en idiosynkratisk kris.

Inlåning

Inlåningsmarknaden

Inlåning, det vill säga de insättningar som kunder gör i banken, utgör en central finansieringskälla för de flesta svenska bankerna. Historiskt har oro på inlåningsmarknaden varit en källa till finansiell instabilitet. Inlåningen är förhållandevis rörlig och insättarna kan enkelt och snabbt flytta insättningar från en

bank till en annan. Om en bank fallerar kan den därmed ge upphov till indirekta spridningseffekter även för andra banker som (i hög grad) finansierar sig via inlåning.

En ytterligare spridningseffekt som kan uppstå om en bank med en större volym inlåning försätts i konkurs är de så kallade extraavgifter som då ska tas ut i syfte att återställa insättningsgarantifonden till dess målnivå. Extraavgifter inom insättningsgarantin beskrivs utförligare i det sista avsnittet under *indikatorer och tröskelvärde*.

Idiosynkratisk kris: Vid ett fallissemang i en enskild bank har insättningsgarantin en dämpande effekt på de indirekta spridningseffekterna. Fallissemangent kan dock ändå leda till att insättare i högre utsträckning väljer att – obeaktat risken för ett faktiskt fallissemang – ta ut medel från banker med liknande affärsmodell och riskprofil. Risken för stora uttag har ökat i takt med digitaliseringen och utvecklingen av så kallade inlåningsplattformar.⁶¹ Det gäller även garanterade insättningar, då insättare kan vilja säkerställa omedelbar och obruten tillgång till sina medel.

Systemkris: Vid en systemkris kan insättares riskaversion antas vara högre än vid en idiosynkratisk kris. Fallissemang även i en mindre bank kan i ett sådant läge riskera att utlösa eller förstärka utflöden hos andra banker, vilket – i avsaknad av möjligheter att anskaffa likviditet på annat sätt – skulle kunna leda till ytterligare fallissemang.

Indikatorer och tröskelvärde

Huvudindikator

För att bedöma en banks indirekta spridningseffekter på inlåningsmarknaden har Riksgälden definierat en huvudindikator, vilken är utestående volym av inlåning från allmänheten.

Riksgälden beaktar även huvudindikatorns utveckling över tid, inklusive prognoser, i de fall det är relevant.

Tröskelvärde

Riksgälden tillämpar ett tröskelvärde i form av ett intervall för att bedöma vid vilken nivå på en fallerande banks volym av inlåning från allmänheten kan medföra betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Banker med en total inlåning från allmänheten som understiger 80 miljarder kronor bedöms inte orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Banker med en total inlåning från allmänheten som överstiger 120 miljarder kronor bedöms kunna orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten.

⁶¹ [Ökad inlåning via inlåningsplattformar](#), Finansinspektionen.

För en bank som befinner sig inom intervallet gör Riksgälden en fördjupad bedömning av de sannolika spridningseffekterna om den banken skulle fallera. Den bedömningen innefattar till exempel bankens storlek och affärsmodell.

Bedömningen av de indirekta spridningseffekterna för institut inom intervallet innefattar också en analys av de extraavgifter som kan uppkomma vid ett fallissemang om insättningsgarantin träder in, vilket är fallet om en bank försätts i konkurs.

Marknadsoron och de indirekta spridningseffekterna är, allt annat lika, högre vid en systemkris än vid en idiosynkratisk kris. Riksgälden antar att det vid en systemkris är sannolikt att regeringen och de stabilitetsvårdande myndigheterna (Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgälden) vidtar olika åtgärder för att säkerställa stabiliteten i banksystemet, inklusive likviditetsförsörjningen till livskraftiga banker. Av det skälet tillämpas samma tröskelvärde vid en systemkris som vid en idiosynkratisk kris.

Extraavgifter inom insättningsgarantin

Om en fallerande bank försätts i konkurs träder insättningsgarantin in. Ersättning från insättningsgarantin finansieras av insättningsgarantifonden. För att återställa fondens kapital till dess lagstadgade målnivå (0,8 procent av banksystemets totala garanterade insättningar, dvs. de insättningar som omfattas av insättningsgarantin), ska Riksgälden, som är insättningsgarantimyndighet, ta ut så kallade extraavgifter från kvarvarande, anslutna banker.⁶²

Om en tillräckligt stor bank fallerar och försätts i konkurs, kan extraavgifterna bli betydande och påverka kvarvarande bankers lönsamhet och kapital negativt. Om den lagstadgade målnivån underskrids ska anslutna bankers avgifter anpassas så att målnivån återställs inom sex år. Även om extraavgifterna inte nödvändigtvis föranleder omedelbara fallissemang i andra banker, kan de försvaga bankernas lönsamhet och kapitalsituation så att banksystemets samlade kreditförsörjningsförmåga påverkas negativt. Det gäller särskilt under en systemkris.

⁶² 15 a § lagen om insättningsgaranti. Enligt lagen om insättningsgaranti ska insättningsgarantifondens tillgångar uppgå till en fastställd målnivå för att säkerställa att medel finns tillgängliga vid utbetalningar. Målnivån är 0,8% av institutens sammanlagda insättningar som omfattas av garantin. Avgifter tas fortsatt ut varje år även om målnivån på 0,8% är uppnådd.

Riksgälden arbetar för att statens finanser hanteras effektivt och att det finansiella systemet är stabilt.

Riksgälden spelar därmed en viktig roll både på finansmarknaden och i samhällsekonomin.

Besöksadress: Olof Palmes gata 17 | Postadress: 103 74 Stockholm | Telefon: 08 613 45 00

E-post: riksgalden@riksgalden.se | Webb: riksgalden.se